

Către: **Dlul Oleg CARA**, Director general Biroului național de Statistică

Copie: **Dlul Serghei PUȘCUȚA**, Director al Serviciului Fiscal de Stat

Nr. 1503/AD din 15 martie 2021

Ref.: Propuneri cu privire la optimizarea raportării statistice

Stimate Domnule Cara și Stimate Domnule Pușcuța,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și aduce sincere mulțumiri pentru deschiderea Dvs. în vederea optimizării domeniului de raportare statistică în scopul reducerii poverii de raportare.

Reiterăm susținerea noastră deplină a acestei inițiative în vederea modernizării acestui sistem.

În acest sens, Vă prezentăm în anexa propunerile ce țin de fiecare raport statistic aparte care au fost prezentate din partea mediului de afaceri. După părerea noastră, aceste propuneri ar putea facilita procesul de raportare și ar putea înlătura povara administrativă nejustificată asupra business-ului.

Totodată, considerăm extrem de important:

- Elaborarea și publicarea în mod oficial a unor instrucții/explicații detaliate care vor conține exemple de completare și vor ajuta și simplifica îndeplinirea rapoartelor statistice,
- Implementarea unei posibilități de a plasa public întrebări din partea companiilor și de a primi răspunsuri la acestea pe aceeași pagină. Considerăm că aceste discuții ar genera multe optimizări,
- Rapoartele care conțin solduri inițiale din perioadele precedente, ar fi bine ca acestea să fie generate automat, pentru a evita unele corectări ulterioare de către angajații BNS care nu sunt comunicate sau neacceptarea raportului fără să se cunoască cauza respingerii,
- Să fie disponibil convertorul xml pentru absolut toate rapoartele statistice pentru a simplifica procesul de completare și prezentare a rapoartelor. Subliniem că la moment există doar posibilitatea de import a fișierelor xml.

Pentru a asigura un dialog efectiv continuu între business-ul și instituțiilor care conduceți, considerăm extrem de important crearea unui grup de lucru tehnic care ar avea un caracter permanent și care ar oferi posibilitatea de a adresa aspectele ce țin de deficiențe tehnice menționate în Anexa în vederea înlăturării acestora pentru optimizarea raportării statistice.

Vă mulțumim pentru receptivitatea și deschiderea Dvs. și rămânem disponibili pentru a prezenta mai multe argumente în eventualitatea necesității.

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA

Director Executiv

Asociația Businessului European

+373 78 259 999

Str. Vlaicu Pârcălab, 30

www.eba.md

N/o	Denumirea raportului	Probleme	Propuneri
1	IND TS	1. Solicitarea informațiilor suplimentare privind datele prezentate, compararea datelor sub șablon, neluând în considerare specificul activității și compararea în baza unor coeficienți necoerenți. 2. Lipsa posibilității corectării dărilor de seamă în care s-au produs omisiuni sau erori. 3. Dublarea prezentării rapoartelor, care creează o povară administrativă suplimentară asupra agenților economici.	1. Revizuirea informațiilor care urmează a fi prezentate, luând în considerare specificul activității companiilor. 2. Introducerea posibilității corectării dărilor de seamă în care s-au produs omisiuni sau erori. 3. Propunem anularea raportului anual. Datele deja sunt prezentate lunar.
2	PRETIND(lunar)	1. Prezentarea informației necoerente, în cazul contractelor de lungă durată și stabile pentru export, prețul producției industriale se modifică doar datorită fluctuației cursului valutar. 2. Imposibilitatea prezentării electronice.	1. Revizuirea criteriilor de selectare a agenților economici care prezintă acest raport, analiza structurii modificării prețurilor, posibil mai eficient ar fi ca aceste date pentru exportatori să fie colectate în valuta 2. Introducerea posibilității de a prezenta acest raport în format electronic.
3	1RE	1. Prezentarea lunară a informației de către întreprinderi, care nu dispun de stocuri considerabile și care înregistrează consumuri lunare nesemnificative de resurse energetice. 2. Imposibilitatea prezentării electronice.	1. Revizuirea necesității de a prezenta lunar acest raport de către companii care nu dispun de stocuri considerabile și/sau nu înregistrează consumuri lunare nesemnificative de resurse energetice. Considerăm oportun introducerea unei plafonări a indicatorilor care va reglementa periodicitatea prezentării raportului. 2. Introducerea posibilității de a prezenta acest raport în format electronic.

4	5-Cl	1. Prezentarea trimestrială, fără posibilitatea de corectare. 2. La întreprinderile industriale mari cheltuielile de producere nu întotdeauna se reflectă la sfârșitul de trimestru, iar inventarierea producției în curs de execuție se organizează la sfârșitul ciclului sau la sfârșitul de an, ceea ce face ca raportul dat în acest sens să conțină date aproximative. 3. Prezentarea raportului pentru tr. IV până la dată de 25 ianuarie anului următor a anului de raportare, atunci când verificarea, corectarea cheltuielilor este un proces complicat și se desfășoară până la 30 aprilie a anului viitor, când se întocmesc situațiile financiare.	Pentru a asigura prezentarea datelor exacte și veridice și luând în considerare specificul mai multor companii cât industriale, atât și comerciale, care presupune procese complicate de verificare/corectare cheltuielilor suportate, considerăm oportun revizuirea termenului de prezentare a acestui raport și introducerea posibilității de corectare după termenul de prezentare.
5	MUNCA 1	1. Toate datele privind perioada lucrată, concedii, foi de boală, salariul calculat se conțin în raportul IPC prezentat lunar de toate întreprinderile. Dublarea prezentării informației cum ar fi: perioada lucrată, concedii, foi de boală, salariul calculat, care se conțin în raportul IPC18 prezentat lunar de toate companiile către SFS. De asemenea în raport se conține informația privind angajarea prin cumul sau de bază. 3. Datele privind persoanele cu contracte suspendate se prezintă în raportul IRM19, deci pot fi generalizate din acest raport.	Considerăm oportun și bine venit ca datele pentru raportul MUNCA 1 să fie generalizate din rapoartele prezentate către SFS (IPC18, IRM19) pentru a evita crearea unei poveri suplimentare administrative asupra companiilor.

6	MUNCA 2	1. Sincronizarea informației după sexul angajatului nu este relevantă pentru întreprindere și nu constituie obiectul analizei detaliate, de aceea generarea corectă a informației la întreprinderile cu un număr mare de angajați, ocupă foarte mult timp, respectiv apare imposibilitatea prezentării unor informații corecte. 2. Informația dintr-o singură lună nu poate fi coerentă pentru analiză.	Considerăm oportun revizuirea datelor care urmează să fie prezentate în contextul acestui raport prin excluderea informațiilor nerelevante ce țin de exemplu de sexul angajatului, precum și revizuirea periodicității prezentării acestui raport.
7	M3, M3 Anexa	1. Aceste rapoarte conțin aceeași informație prezentată care poate fi generată din alte rapoarte. 2. În cazul în care întreprinderea are angajați care activează pentru genuri diferite de activitate, sau sunt transferați în timpul anului, devine imposibil de divizat salariul acestora pe genuri de activitate. Astfel, întreprinderile sunt nevoite să prezinte date necoerente.	Propunem revizuirea conținutului acestor rapoarte prin excluderea informației care se conține în alte rapoarte prezentate de către agenți economici. Suplimentar, considerăm necesar de comasat rapoartele Munca 3 „Câștigurile salariale și costul forței de muncă” cu Munca 3 Anexă „Câștigurile salariale și costul forței de muncă”, total pe companie și inclusiv pe regiuni.
8	2-INV	1. Prezentarea raportului cu zero de către întreprinderi fără activitate și de către întreprinderile mici, în cadrul cărora investițiile sunt nesemnificative. 2. Imposibilitatea corectării datelor lunare în caz de erori.	În contextul problemelor descrise ce țin de acest raport, considerăm oportun revizuirea necesității prezentării a acestui raport cu introducerea unui prag de semnificație a indicatorilor incluși în acest raport. Totodată considerăm oportun acordarea posibilității de a corecta date lunare prezentate eronat în raportul respectiv.
9	2-INV (anual)	Dublarea prezentării informației în dependența de periodicitatea prezentării.	Considerăm că acest raport ar putea fi generat automat din baza de date statistice prezentate trimestrial în raportul 2-INV.

10	EI 7 EI 8 trimestrial, anual	1. Dublarea prezentării informației în dependența de periodicitatea prezentării. 2. Datele privind exportul de mărfuri și servicii se prezintă lunar în declarația TVA12. 3. Transformarea valutei naționale în USD, deseori dă diferențe necoerente, din cauză că exportul este efectuat în diferite alte valute și în această sumă deseori se reflectă fluctuația cursului valutar. 4. Imposibilitatea prezentării electronice.	1. Rapoartele anuale ar putea fi generate automat din baza de date statistice prezentate în rapoartele trimestriale. 2. BNS ar putea conlucra cu Serviciul Vamal (SV) și SFS pentru a colecta date privind exportul de mărfuri și servicii automatizat din acest raport. 3. Revizuirea tipului valutei în care urmează să fie prezentat raportul statistic respectiv pentru a evita apariția unor diferențe necoerente. 4. Să fie comasate toate țările într-un tabel, fără a le împărți în „Țări CSI” și „Celelalte Țări ale lumii”. 5. Introducerea posibilității de prezentare electronică a acestui raport prin portalul www.servicii.fisc.md.
11	PRODMOLD-A	Datele necesare pentru acest raport sunt prezentate lunar în raportul INDTS.	Considerăm bine venit ca acest raport ar putea fi generat automat din baza de date statistice prezentate lunar în raportul INDTS.
12	LM	1. Datele privind angajarea și concedierea angajaților se prezintă în raportul IRM19 la fiecare 10 zile, acest raport conține și motivele concedierii și datele privind durata contractului de muncă.	Propunem preluarea informației de către BNS din raportul IRM19.
13	FORPRO	1. Întreprinderile nu au obligație de a duce evidența formării profesionale a salariaților. 2. Nu întotdeauna cursurile de formare profesională sunt sfârșite la finele anului și aici apare dificultatea de prezentare a informației (mai ales sistematizarea informației pe zile). 3. Nu este relevantă gruparea pe sexe și pe durata cursurilor, nu toate întreprinderile prezintă aceste date în facturi, iar la întreprinderile mari cu formarea profesională se ocupă câteva departamente, care nu au nimic comun cu evidența contabilă.	În contextul problemelor descrise ce țin de acest raport, considerăm oportun revizuirea necesității prezentării a acestui raport de către companii care beneficiază de servicii de instruire. Generarea acestor informații ar putea fi automatizată din rapoartele companiilor care prestează servicii de instruire.

14	AM	Toate accidentele de muncă se înregistrează la Inspekția Muncii, după care compania formează dosarul accidentului care este îndreptat spre Agenția corespunzătoare.	Datele despre accidentele de muncă pot fi generate din rapoartele și evidența acestor instituții.
15	ASA	Datele din ancheta se conțin deja în Situații Financiare, 5C.	Considerăm că pentru a evita dublarea prezentării informației, datele necesare pentru această anchetă pot fi generate automatizat din rapoarte (Situații financiare, 5C). Totodată propunem ca Ancheta structurală ASA, să fie într-un formular gen tabel doar cu rânduri și coloane pentru a simplifica introducerea datelor în ea (fără necesitatea selectării și introducerii în câmpuri speciale a informației).
16	1BE	1. Datele din raport nu sunt clare, este obligatoriu pentru toate întreprinderile, dar necesită cunoștințe tehnice (transformarea energiei, capacitatea centralelor termice), pe care contabilii nu au cum să le cunoască. 2. Imposibilitatea prezentării electronice.	În contextul problemelor expuse, considerăm bine venit revizuirea datelor incluse în acest raport pentru a asigura evitarea unei poveri nejustificate asupra contabililor companiilor. Totodată propunem revizuirea oportunității de generare a datelor necesare de la producătorii și vânzătorii de produse energetice.
17	3-comerț	1. Imposibilitatea/dificultatea prezentării raportului de către întreprinderile care conform legislației în vigoare duc evidența sumară. 2. Datele din evidența sumară nu pot fi generate pe categorii de mărfuri, ceea ce face ca întreprinderile să prezinte cifre aproximative, neconfirmate și care nu corespund realității.	Considerăm oportun revizuirea necesității prezentării acestui raport de către companii care duc evidența sumară.
18	SERV TS (lunar)	Dublarea prezentării informației ce ține de indicatorul "Cifra de afaceri" în raportul 5-CI (trimestrial) și în raportul "SERV TS" (lunar).	În cazul, în care prezentăm raportul 5-CI (trimestrial), să nu mai fie necesară prezentarea lunară a raportului "SERV TS" (lunar).